

Ki kicsoda?

Ne tévesszen meg senkit a cím, mert a kérdés nem arra irányul, hogy bizonyos személyek származási vagy családi adatait megismerjük. A „*kíváncsiság*” szigorúan szakmai jellegű és nem is újkeletű. Ugyanis 2000 márciusáig létezett egy rovat az *Erdészeti Lapokban*, amely az „*E havi számunk szerzői*”-nek nevét, képzettségét, munkakörét vagy lakhelyét tartalmazta.

Hiányzik e rovat, mert pusztán a szerzői név – kivéve a közismert személyekét – nem nyújt kellő bizalmat az írás tartalmának elfogadásához. Szakmai esetekben nem mellékes kérdés, hogy egy tanulmány, javaslat, észrevétel stb. kitől és milyen munkaterületen dolgozó kollégától származik (erdőművelés, fatermelés, fafeldolgozás stb.).

A közlemények (publikációk) szerzőinek el kell nyerniük az olvasók bizalmát, amihez a fentebb jelzett adatok közlése segítségül szolgál. A következő részekben olyan írások „elemzésére” kerül sor, amelyek fenti okfejtések alapján hiányosak, szak- és anyanyelvi szempontból is kifogásolhatóak, mégis példaértékűek.

1. Az *Erdészeti Lapok* 2000. márciusi számában „*A harmadik oldal*” című rovatban olvashatunk *Zétényi Zoltántól* egy nem éppen szakmai, kifogásolható cikket. Szerző az úgynevezett „*Erdők világnapja*” égisze alatt az angol rocksztar *Stinget* földi istenné magasztalja. Olvashatunk még a cikkben a „*gyermekerdők*”-ről, erdősültségi arányról, erdőterület-növekedésről stb. Végezetül pedig „*szurkolás*”-ra és „*szorítás*”-ra szólítja fel az olvasót *Sting* és csapatának további gazdagodása érdekében.

De hát ki is az a *Zétényi Zoltán*? Ismereteink hiányosak, azt sem tudjuk, kinevezés, kooptálás vagy titkos választás útján került az *Erdészeti Lapok Szerkesztőbizottságába!*

2. Ugyancsak az *Erdészeti Lapok* 2003. márciusi számában, a 79. oldalon olvashatjuk *Román Péter* állampolgártársunk írását, amelynek a címe: „*Élettérelmélet...*” Az idősebb, velem hasonló korú olvasóknál az írás címe megütöztetést vagy elképedést válthat ki, mert e fogalom szörnyűségekterhes időket és eseményeket idéz fel. A II. világháború hosszú évekig tartó, embermilliók pusztulását okozó korszaka a náci „*élettérelmélet*” alapján és szellemében kezdődött és ment végbe.

A *Magyar Tudományos Akadémia*

Nyelvtudományi Intézete által 1992-ben kiadott „*Magyar értelmező kéziszótár*” 278. oldalán a következő meghatározás (definíció) olvasható: *élettérelmélet* = „Politika. Fasiszta szóhasználat. Az a terület, amelyre valamely imperialista ország azon a címen formál jogot, hogy számára létfontosságú.”

Esetünkben nem országokat érintő jelenségről, illetve igényről van szó, de az alkalmazott írás-címet két feltétel motíválja: *tudatlanság* vagy *szándékoság*.

Az igény tárgya: „*akár többtíz négyzetkilométer erdő*” kerékpározásra történő kijelölése, átengedése, kisajátítása stb.

Véleményem, hogy az erdő számos élőlény-faj élőhelyeinek otthona. Az élőhelyek lakóinak többsége – a megváltozott életkörülmények hatására – elhagyná a területet, elszegényedne az erdő. A cikkben leírt „*vandal*” okok miatt szaporodnának az erdőtüzek és a gátlástalan szemetelés válna jellemzővé.

Nem elhanyagolható kérdés, hogy lenne-e a *Román Péter* által kezdeményezett „*erdőhasználás*”-nak egy erkölcsi és anyagi felelőse?

A kerékpározás elterjesztésére speciális útsávok épülnek országszerte, sportszakosztályok szervezik, szabályozzák és irányítják a kerékpársportot.

Az erdő nem sportpálya, és az oda irányuló „*élettérelmélet*” nem életfontosságú tényező!

Nem tudható meg az írásból, hogy kicsoda *Román Péter*. Képzettsége és foglalkozása nem ismert, csak annyit árult el, hogy édesapja erdőmérnök. Terjedelmes írásában számos magyartalan kifejezést használ, ami nem emeli a bizalmat személye iránt. Például az *Erdészeti Lapokat* „*erdészújságnak*” titulálja, holott az folyóirat. Az idegen szavak és zsargon kifejezések nem illenek egy másfél évszázados szaklapba, olyanok, mint a „*bicikli*”, „*erdőzni*”, „*teker*ni”, „*kerekezni*”, „*bringás*”, „*bütykös kerék*” és még néhány hasonló.

Román Péter írása nyomán erdőterületeink fogyatkozásával kapcsolatos gondolatok ébrednek bennem. Különböző hírforrások más-más erdősültségi arányokról tájékoztatják az olvasókat.

Véleményem, hogy a „*csepegetett*” erdősítések területi nagysága kisebb az erdők többféle okból történő fogyatkozásánál. Számottevő az erdők területén történő lakópark és egyéb beruházások építése; az illegális fakitermelések területi nagysága; az erdőtüzek kiterjedésé-

nek nagysága és az egyéb igénybevétel okozta erdőterület-veszteségek.

A felsorolt káros és nemkívánatos jelenségek közé sorolom *Román Péter* újszerű erdőigénylését is!

Végül, hogy ki kicsoda?

Csányi Sándor

erdész nyugdíjas,

80 éves egykori esztergomi alerdész

* * *

Valóban. Igaza van Csányi Sándornak a szerzők feltüntetésének, kilétének elmaradásában. Nos, az ok egyszerű. Mivel az egyes írások olykor fél éves késéssel jelennek meg, többször adódott – a mai világban már nem is szokatlan –, hogy mire az írás megjelent, a szerző már nem ott munkálkodott, ahol az írás elküldésének idejében. Persze azon lehet vitatkozni, hogy melyik a kisebb rossz, de egy-két ebből adódó kellemetlenséget követően döntött úgy a szerkesztőség, hogy elmarad az „E havi számunk szerzői”. Lehet, hogy mégsem döntöttünk jól?

(A Szerk.)

Erdő = faültetvény?

A New York Times közelmúltban világitott rá az Amerikai Kőolaj Intézet (American Petroleum Institute) azon törekvésére, hogy „*bóvli*” tananyagot adjanak közre a globális felmelegedés és a Kiotói Jegyzőkönyv lejáratására. Az az Amerikai Szén-Alapítvánnyal és az Autógyárosok szövetségével együtt finanszírozza a „*tanulófa*” energiáról szóló részt.

A „*tanulófa*” programot az Amerikai Erdő-Alapítvány finanszírozza, és legfőbb mondandója az, hogy az erdők „*ellenőrzött fatermelő farmerek*”. A gyerekek a favágás szakzsargonját tanulják, és a tananyag azon a szemléleten alapul, hogy az erdők pusztán csak a farost termelésére valók. Amikor a „*tanulófa*” készítőitől számon kérik, hogy miért festenek ilyen szembezőkően egyoldalú képet az erdőről, akkor azzal védekeznek: az erdő valódi természete és az erdőirtás hátrányai túl bonyolultak lennének a gyerekeknek...

A programban a tarvágás vagy a monokultúrák alig kerülnek szóba. Hogyan lehetséges ez? A válasz kézenfekvő, hiszen a program finanszírozói bolygónk leghírhedtebb erdőirtói (Sierra Pacific, Weyer Haeuser és Pacific Plumber).

(Forrás: *Lélegzet* 2003/6)